

	Verzwakking liberalisme	Verruiming en vooruitgang liberalisme
Theoretisch-Ideologisch gezien	<p><u>Liberale idealen en erfenis Verlichting worden vanuit onderstaande nieuwe wetenschappelijke inzichten in vraag gesteld:</u></p> <p><i>Behaviorisme:</i> kritiek dat de mens teveel als een volgens de Rede handelend wezen werd voorgesteld, terwijl de mens in feite meestal instinctief reageert.</p> <p><i>Sociaal Darwinisme:</i> mensen zijn fundamenteel niet aan elkaar gelijk, de ene is van nature sterker, slimmer en beter dan de andere. Voor de maatschappij is het tegennatuurlijk de zwakken teveel macht in handen te geven.</p> <p><i>Eugenetica:</i> mensen zijn niet gelijk, de zwakken moeten niet op hulp rekenen, want de menselijke soort moet verbeterd worden.</p>	<p><u>Meer mensen beroepen zich op liberale idealen/erfenis van Verlichting:</u></p> <p>Het liberale gedachtegoed heeft haar wortels in het 18de eeuwse Verlichtingsdenken (mensen zijn principieel gelijk, hebben natuurlijke rechten en vrijheden, tolerantie, vooruitgangdenken op basis van de Rede...).</p> <p>Op het einde van de 18de eeuw beriep de <i>liberale burgerij</i> zich op deze ideeën bij haar aanval op het Ancien Régime.</p> <p>Naar het einde toe van de 19de eeuw beroepen zowel de <i>arbeidersbewegingen</i>, de <i>feministische bewegingen</i>, de <i>nationalistische bewegingen</i> enz. zich op dezelfde ideeën voor hun eigen emancipatie.</p> <p>In die zin is het liberale gedachtegoed dus springlevend.</p>
Machtspolitiek gezien	<p><u>Dominantie van 'liberale' burgerlijke klasse verzwakt</u></p> <p>Het 'liberalisme' werd geassocieerd met de maatschappijvisie van de liberale burgerlijke klasse, de klasse die de macht had overgenomen sedert de val van het Ancien Régime (deze maatschappijvisie was dus aanvankelijk een op verandering gerichte, progressieve visie).</p> <p>Het doortrekken en verruimen van het eigen Verlicht gedachtegoed naar de 'lagere klassen' (verdere democratisering) werd echter als een bedreiging voor de maatschappelijke positie van de burgerij ervaren. De burgerij veranderde dus van een progressieve in een meer conservatieve maatschappelijke klasse.</p>	<p><u>Liberale instellingen overleven</u></p> <p>Tegelijk moet worden opgemerkt dat de door de liberale burgerij ingestelde 'liberale instellingen' overleven, alleen werden zij verplicht hun deuren te openen voor de sociale klasse van het 'gewone volk'. De liberale burgerlijke klasse bleef aan het bewind, maar moest haar macht voortaan delen.</p>
Economisch-sociaal gezien	<p>Het liberale principes van de 'vrijheid', vertaalt zich sociaal-economisch als 'laissez faire' en 'non-interventie.'</p> <p>* Laissez faire = markteconomie is een zichzelf regulerend systeem dat de overheid 'zijn gang moet laten gaan'</p> <p>* Non-interventie = samenleving is niet gediend met een systematische overheidstussenkomst</p> <p>Deze principes zijn met de verder gaande democratisering niet langer houdbaar. De overheidstussenkomst neemt enorm toe.</p>	<p>Toch blijft de vrije markteconomie bestaan. Op de internationale markt waren er wel douanetarieven, maar de goederen bleven wel vrij circuleren.</p> <p>De overheid kwam in de economie tussen om de vorming van monopolies tegen te gaan. Deze interventie was zelfs noodzakelijk om de vrije markt te vrijwaren.</p>

